Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

19.9.2019

LAUSUNTO

Viite: E 96/2017 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n kehittäminen; institutionaaliset kysymykset

Komissio julkaisi 9.4.2019 tiedonannon "Tehokkaampi ja demokraattisempi päätöksenteko EU:n energia- ja ilmastopolitiikan alalla". Tiedonanto käsittelee päätöksenteon kehittämistä energiaverotuksen ja ydinenergiakysymysten osalta. Tiedonanto on yksi neljästä komission julkistamasta sektorikohtaisesta tiedonannosta, joiden tavoitteena on määräenemmistöpäätösten lisääminen.

Työ- ja elinkeinoministeriö yhtyy komission näkemyksiin energiaverotuksessa havaituista ongelmakohdista. Yhtenä ratkaisuna komissio esittää määräenemmistöpäätöksenteon ja tavallisen lainsäätämisjärjestyksen piiriin siirrettävän luonteeltaan verotuksellisia toimenpiteitä, joilla edistetään muita politiikkatavoitteita, kuten ilmastonmuutoksen torjuntaa. Suomen kaltaisten korkean verotason ja ympäristön suojelutason jäsenvaltioiden osalta huolena on kuitenkin kansallisten vaikutusmahdollisuuksien ja liikkumavaran kapeneminen.

Näin ollen työ- ja elinkeinoministeriö pitää perusteltuna E-kirjeen mukaista esitystä Suomen kannaksi, jonka mukaan yksimielisyysvaatimus ja erityinen lainsäätämisjärjestys on säilytettävä EU:n veropolitiikassa, kun asia koskee kansallisen veropolitiikan ydintä ja unionin verolainsäädännön harmonisointia, etenkin veropohjien ja -kantojen osalta.

Euratom-sopimuksen osalta komissio esittää tiedonannossa sen tarkastelemista, miten demokraattista vastuuvelvollisuutta voitaisiin parantaa nykyisen perustamissopimuksen pohjalta. Komissio kiinnittää tiedonannossa huomiota Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien rooliin sekä kansalaisyhteiskunnan ja sidosryhmien asemaan.

Komissio aikoo tiedonannon mukaan käytännön toimena perustaa korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on arvioida Euratomin perustamissopimuksen nykytilannetta ja pohtia tämän pohjalta, miten

demokraattista vastuuvelvollisuutta ja avoimuutta voitaisiin parantaa Euratomin nykyisen perustamissopimuksen puitteissa.

E-kirjeessä esitetyn kannan mukaisesti Suomi voi hyväksyä komission suunnitelman korkean tason asiantuntijaryhmän perustamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että Suomi seuraa EU:n neuvoston puheenjohtajuuskaudellaan tarkasti korkean tason asiantuntijaryhmän perustamisen etenemistä.

Riku Huttunen
Ylijohtaja

Leena Mäkipää
Erityisasiantuntija